

sygn. akt VII U 880/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

11 grudnia 2023 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Kosicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu 4 grudnia 2023 r. na rozprawie w W.

odwołania E. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W.

z 30.03.2023 r., znak (...)

o ponowne obliczenie emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, że E. J. jest uprawniona do ponownego obliczenia emerytury od 20.10.2020 r., tj. od ukończenia wieku 65 lat.

Sygn. akt VII U 880/23

UZASADNIENIE

E. J. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 30 marca 2023 r., znak (...). Ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji przez przeliczenie świadczenia zgodnie z wnioskiem z 14 lutego 2023 r. oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kosztów procesu. W uzasadnieniu stanowiska odwołująca się wskazała, że w zaskarżonej decyzji ZUS jako podstawę prawną wskazał ustawę z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a także w uzasadnieniu powołał się na ustawę z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych bez odniesienia się do konkretnych przepisów wspomnianych ustaw, których wskazanie umożliwiłoby weryfikację poprawności i zasadności decyzji organu rentowego. Biorąc pod uwagę ilość przepisów zawartych w przywołanych ustawach powyższe działanie ZUS, pomimo podjętej przez ubezpieczoną próby, całkowicie uniemożliwia jej weryfikację poprawności zaskarżonej decyzji, z uwagi na brak wskazania konkretnych przepisów (odwołanie z 10 maja 2023 r. – k. 3-4 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy wskazał, że decyzją z 31 października 2022 r. zgodnie z art. 26c ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z urzędu ponownie obliczył ubezpieczonej emeryturę z FUS i równocześnie w ww. decyzji poinformował odwołującą o wygaśnięciu z 19 października 2022 r. prawa do emerytury kapitałowej. Wskazana decyzja jest prawomocna. 24 lutego 2023 r. ubezpieczona złożyła wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego i oświadczenie ERO – oświadczenie w sprawie świadczenia długoterminowego dotyczące przyznania/ponownego ustalenia wysokości/podjęcia wypłaty tego świadczenia – od dnia spełnienia warunków. W oświadczeniu odwołująca się wskazała, że dotyczy ono wniosku z 1 października 2022 r. i wniosła o przyznanie świadczenia od dnia spełnienia wymaganych warunków, nie wcześniej niż od 1 marca 2020 r. Organ rentowy przywołał treść art. 31 ⁹ust. 1 ustawy z 2

marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem C.-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. ZUS wskazał, że decyzją z 31 października 2022 r. zgodnie z przepisami, z urzędu, przyznał odwołującej emeryturę w docelowej wysokości ((...)). Jednak przed uprawomocnieniem się ww. decyzji, nie zostało dołączone oświadczenie ERO, pomimo, że przepis art. 31 z^{9} ust.1 ustawy covidowej obowiązywał (wszedł w życie 18 kwietnia 2020 r.). Stosowna decyzja została wydana i uprawomocniona się. Wobec tego złożenie aktualnie oświadczenia ERO pozostaje bez wpływu na datę ponownego obliczenia emerytury (odpowiedź na odwołanie z 5 czerwca 2023 r. k. 7-8 a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. J. od 1 lipca 2017 r. pobiera emeryturę przyznaną decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 9 sierpnia 2017 r., znak (...). Emerytura wyniosła 4523,70 zł (decyzja ZUS Z 9 sierpnia 2017 r. – k. 28 a.r.). Następnie decyzją z 9 sierpnia 2017 r. znak: (...) organ rentowy ustalił okresową emeryturę kapitałową od 1 lipca 2017 r., od dnia nabycia prawa do emerytury z FUS. Emerytura była waloryzowana (decyzja z 9 sierpnia 2017 r. – k. 31 a.r.; decyzja o ponownym ustaleniu okresowej emerytury kapitałowej z 11 września 2017 r. – k. 36 a.r.; decyzja o przeliczeniu emerytury z 6 października 2017 r. – k. 40 a.r.).

Decyzją z 31 października 2022 r. znak (...) organ rentowy z urzędu ponownie obliczył emeryturę z FUS od 20 października 2022 r., tj. od miesiąca, w którym ubezpieczona ukończyła wiek 67 lat (decyzja ZUS z 31 października 2022 r. – a.r.).

Ubezpieczona 24 lutego 2023 r. złożyła do organu rentowego wnioski o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego i oświadczenie ERO (wnioski z 24 lutego 2023 r. – a.r.). Decyzją z 30 marca 2023 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odmówił prawa do przeliczenia świadczenia. W uzasadnieniu organ rentowy poinformował, że zgodnie z ustawą z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, nie przewiduje możliwości rozpatrzenia oświadczenia w sprawie świadczenia długoterminowego w związku z prawomocną decyzją z 31 października 2022 r., ponieważ ww. oświadczenie należy złożyć przed dniem uprawomocnienia się decyzji wydanej w wyniku rozpatrzenia wniosku o ponownym przeliczeniu świadczenia (decyzja odmowna z 30 marca 2023 r. – a.r.).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, obejmującego przede wszystkim dowody z dokumentów wchodzących w skład akt rentowych. Wiarygodność dokumentów nie budziła wątpliwości sądu i nie była kwestionowana przez strony postępowania, w związku z czym sąd dał im wiarę w całości. W ocenie sądu zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie E. J. było uzasadnione.

Zgodnie z art. 26c ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 504 z późn. zm., dalej: ustawa emerytalna), po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego 65 lat przez osobę, która pobierała okresową emeryturę kapitałową do dnia poprzedzającego osiągnięcie tego wieku, emeryturę z Funduszu oblicza się ponownie z urzędu na zasadach określonych w art. 26, z tym że do obliczenia emerytury przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku 65 lat, obowiązujące w dacie osiągnięcia tego wieku.

Stosownie do treści art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej, prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli:

1) po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość;

- 2) decyzja została wydana w wyniku przestępstwa;
- 3) dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe;
- 4) decyzja została wydana na skutek świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie;
- 5) decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone, zmienione albo stwierdzono jego nieważność;

6) przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

W niniejszej sprawie organ rentowy przeliczył odwołującej się emeryturę dopiero po osiągnięciu 67 lat, tj. od 20 października 2022 r. zamiast od 20 października 2020 r., kiedy ukończyła 65 lat. Wskazać należy, że decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 31 października 2022 r. uprawomocniła się, jednak brak jej zaskarżenia nie oznacza, że odwołującej się nie przysługuje prawo do wniosku o przeliczenie świadczenia od miesiąca w którym ukończyła 65 lat. Prawomocna decyzja z 31 października 2022 r. wskazuje bowiem jedynie, że emeryturę odwołującej się przeliczono ponownie od czasu ukończenia przez nią 67 lat. W ocenie sądu, zbędne było składanie przez ubezpieczoną wniosku ERO, bowiem w sprawie doszło do błędu organu rentowego. Tym samym odwołująca się zachowała prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 114 ust. 1 pkt 6 ustawy emerytalnej - od osiągnięcia przez nią 65 lat.

Mając na względzie poczynione ustalenia faktyczne i zaprezentowaną argumentację sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdził, że E. J. jest uprawniona do ponownego obliczenia emerytury od 20 października 2020 r., tj. od ukończenia wieku 65 lat.